

Η Ελλάδα μπορεί να παίξει ρόλο σε όλο το εύρος των ορυκτών, δηλώνει ο Κ. Γιαζιτζόγλου, πρόεδρος τ ...

Πηγή: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ Σελ.: 1,25 Ημερομηνία έκδοσης: 21-09-2023
Αρθρογράφος: Επιφάνεια 952.82 cm² Κυκλοφορία: 410
Θέματα: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η Ελλάδα μπορεί να παίξει ρόλο σε όλο το εύρος των ορυκτών, δηλώνει σε συνέντευξή του στη «Ν» ο Κ. Γιαζιτζόγλου, πρόεδρος του ΣΜΕ. ▶ 25

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ | ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΑΖΙΤΖΟΓΛΟΥ Πρόεδρος του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων

Η Ελλάδα μπορεί να παίξει ρόλο σε όλο το εύρος των ορυκτών

Οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες του οικονομικού περιβάλλοντος για τις εξορυκτικές επιχειρήσεις

Της **Λέττας Καλαμαρά**
lkalamara@nafetemporiki.gr

ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ-ευκαιρίες του οικονομικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις του εξορυκτικού κλάδου εστιάζει σε συνέντευξή του στη «Ν» ο Κωνσταντίνος Γιαζιτζόγλου, πρόεδρος του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων. Όπως τονίζει, οι πωλήσεις των εταιρειών του κλάδου βρίσκονται στα επίπεδα του 2022. Αναλυτικά, μια αυξητική τάση στα αδρανή του πρώτο 6μηνιο 2023 δείχνει σημεία κόπωσης το τελευταίο 3μηνιο. Η παραγωγή ρεύματος από λιγνίτη βρίσκεται επίσης στα περσινά επίπεδα, αλλά η κατανάλωση λιγνίτη είναι μειωμένη λόγω της λειτουργίας της νέας μονάδας στην Ίτολεμαίδα η οποία αναλώνει 40% λιγότερο καύσιμο από τις παλιές μονάδες.

Προσφορά - Ζήτηση
Αναφορικά με το πώς διαμορφώνεται η προσφορά και η ζήτηση για τα προϊόντα του κλάδου ο κ. Γιαζιτζόγλου επισημαίνει πως «θα πρέπει να διακρίνουμε τα ορυκτά που απευθύνονται στην εγχώρια κατανάλωση, αυτά που εξάγονται και τα ενεργειακά. Η εγχώρια κατανάλωση είναι σχεδόν απόλυτα συνδεδεμένη με την οικοδομική δραστηριότητα, όπου το πρώτο εξάμηνο του 2023 παρατηρούμε αύξηση η οποία μοιάζει να ανακόπτεται τους καλοκαιρινούς μήνες. Σε ό,τι αφορά τα εξαγόμενα, η εικόνα της συνολικής παγκόσμιας ζήτησης δεν είναι θετική, λόγω της ύφεσης σε ορισμένες δυτικές οικονομίες αλλά

και της επιβράδυνσης της Κίνας. Εξαιρέση αποτελούν τα ορυκτά που χρησιμοποιούνται, έμμεσα ή άμεσα, για την πράσινη ενέργεια και την ηλεκτροκίνηση. Την ίδια στιγμή, οι δυσλειτουργίες στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα, παρότι μειώνονται, εξακολουθούν να γενούν ευκαιρίες για είσοδο σε νέες αγορές. Τέλος, για τον λιγνίτη, η πραγματικότητα άλλαξε τους προγραμματισμούς, όπως όλοι γνωρίζουμε. Τα παραπάνω συνιστούν τόσο προκλήσεις όσο και ευκαιρίες. Η εξέλιξη των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ε.Ε. δημιουργεί ένα σημαντικό συγκριτικό μειονέκτημα έναντι των μη Ευρωπαίων ανταγωνιστών μας. Ανάλογο πρόβλημα είναι και η, ομολογημένη πλέον σε επίπεδο Ε.Ε., δυσλειτουργία του συστήματος αδειοδότησης, η οποία αποθαρρύνει τις νέες επενδύσεις. Από την άλλη πλευρά, οι διεθνείς αυξήσεις των τιμών των ορυκτών, σε συνδυασμό με την αύξηση της ζήτησης για ορισμένα εξ αυτών, δημιουργούν ευκαιρίες για ορισμένα κοιτάσματα τα οποία δεν έχουν αξιοποιηθεί μέχρι σήμερα, όπως για παράδειγμα το γάλλιο. Το πρόβλημα είναι ότι η αποπληρωμή των επενδύσεων στην εξόρυξη είναι μακροχρόνια, πράγμα που σημαίνει ότι η απόφαση δεν μπορεί να ληφθεί εάν η αύξηση των τιμών είναι συγκυριακή».

Όλα είναι σημαντικά
Σχετικά με τον ρόλο της Ελλάδας και των κοιτασμάτων της στον νέο χάρτη της ζήτησης μετάλλων, αλλά και τον διαχωρισμό σε κρίσιμα και μη κρίσιμα ορυκτά, ο κ. πρόεδρος του ΣΜΕ εξηγεί πως «ο διαχωρισμός σε κρίσιμες και μη κρίσιμες πρώτες ύλες μάς προκαλεί εύλογη ανησυχία. Θεωρούμε λάθος τη λήψη μέτρων μόνο για ορισμένα ορυκτά, διότι θα δοθεί η εντύπωση στην κοινωνία πως

Η Ελλάδα διαθέτει ενδιαφέροντα κοιτάσματα ορισμένων ορυκτών πρώτων υλών, επισημαίνει ο πρόεδρος του ΣΜΕ, Κωνσταντίνος Γιαζιτζόγλου.

τα υπόλοιπα δεν είναι και τόσο απαραίτητα. Αν αντίρρηση η γεωπολιτική εξάρτηση από συγκεκριμένες χώρες για ένα μεγάλο πλήθος σημαντικών πρώτων υλών δημιουργεί εύλογες ανησυχίες. Θα πρέπει όμως να αντιληφθούμε ότι οι ορυκτές πρώτες ύλες που έχουν μείνει έξω από το γκρουπ των κρίσιμων αποτελούν σήμερα το 75% των ορυκτών πρώτων υλών που χρησιμοποιούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρα η μείω-

Ο διαχωρισμός σε κρίσιμες και μη κρίσιμες πρώτες ύλες μάς προκαλεί εύλογη ανησυχία.

ση των διαθέσιμων ποσοτήτων η υπέρμετρη αύξηση των τιμών και αυτών των «μη κρίσιμων» ορυκτών θα δημιουργήσει σοβαρά τα προβλήματα. Η χώρα μας μπορεί να παίξει ρόλο και στις κρίσιμες αλλά και στις λοιπές πρώτες ύλες, για τις οποίες διαθέτουμε αξιολογημένα κοιτάσματα. Το σημαντικό είναι, πέραν της ολοκλήρωσης της απαραίτητης έρευνας, να σταθούμε με προσοχή στους λόγους που μέχρι σήμερα κάπου από αυτά τα κοιτάσματα δεν έχουν αξιοποιηθεί». Εστιάζοντας στα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της

Ελλάδας όσον αφορά την εξορυκτική δραστηριότητα, ο επικεφαλής του ΣΜΕ διατυπώνει την άποψη πως το κύριο συγκριτικό πλεονέκτημα στον κλάδο έχει να κάνει με τη θέση, την ποιότητα και το μέγεθος των κοιτασμάτων. «Σαφώς η Ελλάδα διαθέτει ενδιαφέροντα κοιτάσματα ορισμένων ορυκτών πρώτων υλών. Επίσης διαθέτουμε επαρκή τεχνολογία για να αξιοποιήσουμε αυτά τα κοιτάσματα και αρκετά καταρτισμένο επιστημονικό δυναμικό. Δυστυχώς υστερούμε σε ανταγωνιστικότητα σε σχέση με τρίτες χώρες, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι σε πολλές περιπτώσεις είναι αδύνατον να μπουίμε στην αγορά. Το πρόσφατο παράδειγμα του γαλλίου είναι χαρακτηριστικό. Οι εταιρείες και οι επιστήμονες που ασχολούνται τις τελευταίες δεκαετίες με τους βωξίτες γνωρίζουν πολύ καλά τόσο για την ύπαρξή του όσο και για τις απαιτούμενες τεχνολογίες για την εξόρυξή του. Το γεγονός ότι δεν έχει γίνει εκμετάλλευσή του μέχρι σήμερα, οφείλεται στο ότι μπορεί να παραχθεί με πολύ χαμηλότερο κόστος σε κάποιο άλλο μέρος της πρώτης ύλης. Και αυτό δεν οφείλεται σε μειονεξία των φυσικών χαρακτηριστικών του ελληνικού κοιτάσματος. Η Ευρώπη έχει γίνει πολύ μη ανταγωνιστική σε ό,τι αφορά τον πρωτογενή και τον δευτερογενή τομέα. Το γιατί πρέπει να συζητηθεί χωρίς προκαταλήψεις, αν θέλουμε να προλάβουμε το τρένο».

Τροποποίηση μεταλλευτικού κώδικα

Ο ΣΜΕ έχει υποβάλει εγγράφως συγκεκριμένες προτάσεις για τις τροποποιήσεις που απαιτούνται στον μεταλλευτικό κώδικα. Κατ' αρχήν υπάρχει ένα θέμα με την ασφάλεια, με την υπό όρους ανανέωση των παραχωρήσεων μετά τα 50 πρώτα χρόνια, το οποίο δίνει ουσιαστικά δικαίωμα στον υπουργό να αποφασιζει δημιουργώντας μια ανασφάλεια στους επενδυτές. Το δεύτερο θέμα είναι τα αποθεματικά και αργούντα μεταλλεία. Είναι αλήθεια ότι σε κάποιες περιπτώσεις οι κατέχοντες μεταλλευτικές παραχωρήσεις δεν έχουν κάνει καμία προσπάθεια αξιοποίησης τους για μεγάλη χρονική περίοδο. Αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ώστε να εκπίπτουν κάποιοι από τα δικαιώματά τους προκειμένου να αξιοποιηθεί ο ορυκτός πλούτος προς όφελος της ελληνικής κοινωνίας. Από την άλλη πλευρά, εξορυκτικές επιχειρήσεις σε λειτουργία έχουν την ανάγκη να διατηρούν και αποθεματικά κοιτάσματα προκειμένου να ασφαλιστούν τη μακροβιότητα των επενδύσεων και της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Μείζονα Ζητήματα

Η ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ μεταλλευτικών χώρων, η ενίσχυση των αποθεμάτων, η προσέλκυση επενδύσεων στον κλάδο, η ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και των εξαγωγών είναι μείζονα ζητήματα για τον κλάδο. Όπως λέει ο πρόεδρος του ΣΜΕ, Κωνσταντίνος Γιαζιτζόγλου, «είναι σαφές ότι το πρόβλημα της αδειοδότησης είναι πάρα πολύ σημαντικό, όπως συνολογεί η Ε.Ε. εκδίδοντας κανονισμό με τον οποίο δίνει στα κράτη-μέλη οδηγίες για την επιτήρηση της αδειοδοτικής διαδικασίας. Κατά την άποψή μας ο κανονισμός δεν απαντά στην αιτία, αλλά προσπαθεί να θεραπεύσει τα συμπτώματα. Η αιτία της δυσκαμψίας στην αδειοδότηση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό και στην ποιότητα του νομοθετικού πλαισίου».

Η Ευρώπη έχει γίνει πολύ μη ανταγωνιστική σε ό,τι αφορά τον πρωτογενή και τον δευτερογενή τομέα.